

Piteå kommun
kommun@pitea.se

2022-10-11

1 (7)

Dnr-2020:5416

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av skolans arbete för
kvalitet i undervisningen i moderna språk –
undervisning för kommunikativ förmåga
vid Hortlax skola i Piteå kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av skolans arbete för kvalitet i undervisningen i moderna språk – undervisning för kommunikativ förmåga vid Hortlax skola. Granskningen genomfördes under vårterminen 2022.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 24 mars 2022, dnr 2020:5416.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Hortlax skola senast den 1 oktober, 2022 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Piteå kommun har inkommit med en sådan redovisning den 28 september 2022.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Undervisningen ger elever möjlighet att utveckla kommunikativ förmåga

- Rektorn behöver ge lärarna möjlighet till gemensam planering där de tillsammans ska kunna utveckla en gemensam undervisningsidé kring kommunikativ förmåga och hur den skulle kunna operationaliseras i klassrummet.

Bedömning: Rektorn har vidtagit åtgärder för att höja kvaliteten inom granskningsområdet, även om effekterna av dessa åtgärder ännu inte är tydliga i verksamheten.

- Rektorn och lärarna behöver se till att lärarna i moderna språk löpande integrerar aspekter av interkulturell kompetens i sin undervisning.

Bedömning: Rektorn har enbart planerade åtgärder, men inget konkret är genomfört. De planerade åtgärderna ligger i linje med Skolinspektionens bedömning. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete.

Skolan skapar förutsättningar för en undervisning av hög kvalitet i flera delar men utvecklingsområden finns.

- Rektorn behöver se till att lärarna i moderna språk får förutsättningar för att se till att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Bedömning: Rektorn har vidtagit åtgärder för att höja kvaliteten inom granskningsområdet, även om effekterna av dessa åtgärder ännu inte är tydliga i verksamheten.

Skolinspektionen avslutar därmed granskningen, men kommer att fortsätta följa skolan och Piteå kommun i sin samlade risk- och väsentlighetsanalys.

Bakgrund

Bedömningen var ett utvecklingsområde behövde inledas inom följande:

- Rektorn behöver ge lärarna möjlighet till gemensam planering där de tillsammans ska kunna utveckla en gemensam undervisningsidé kring kommunikativ förmåga och hur den skulle kunna operationaliseras i klassrummet.

Av redovisningen framgår att samtliga språklärare på skolan kommer att delta i en fortbildningsinsats, Skolverkets "Språksprånget", med start i augusti 2022. Träffarna är schemalagda på avsatt tid vid 10-12 tillfällen under hösten. Fortbildningen kommer att ske i form av kollegialt lärande med hjälp av Skolverkets lärmöduler i Språksprånget och pågå i 1-1 ½ år. Syftet är att skapa rutiner med regelbundna träffar med fokus på lärandet i moderna språk och att öka lärarnas kompetens samt ge dem en bättre samsyn på undervisningen i moderna språk.

- Rektorn och lärarna behöver se till att lärarna i moderna språk löpande integrerar aspekter av interkulturell kompetens i sin undervisning.

Vidare framgår av redovisningen att de delar i Språksprånget som handlar om språk och interkulturalitet ska ge lärarna de verktyg som behövs för att arbeta mer med autentiska lärsituationer och interkulturella möten i undervisningen. Rektorns/Huvudmannens förhoppning är att lärarna i högre grad ska integrera interkulturella möten i undervisningen och att det exempelvis ska utmynna i internationella samarbeten på sikt.

- Rektorn behöver se till att lärarna i moderna språk får förutsättningar för att se till att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Av redovisningen framgår även att skolan kommer att använda Skolverkets moduler i sin fortbildning. Kopplingen till forskning och beprövad erfarenhet är tydlig i materialet från Skolverket. Genom fortbildningen kan lärarna på så sätt utveckla sin undervisning och få förutsättningar till att undervisningen vilar på en vetenskaplig grund menar rektorn. Genom att reflektera över sin egen undervisning tillsammans är rektorns förhoppning att lärarna också tydligt kan svara på frågan om varför de gör som de gör, grundat i forskning och beprövad erfarenhet.

På Skolinspektionens vägnar

2022-10-11

X Mirzet Tursunovic

Mirzet Tursunovic

Beslutsfattare

Signerat av: Mirzet Tursunovic

I handläggningen av ärendet har även utredare Lena Knutsson och Arne Hellmark medverkat.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/granskningar-pa-gang/skolans-arbete-for-kvalitet-i-undervisningen-i-moderna-sprak--undervisning-for-kommunikativ-formaga/>

Bilaga 2: Författningsstöd

Enligt **skollagen**¹ ska elever i grundskolan erbjudas undervisning i moderna språk. I **skolförordningen**² anges under vilka förutsättningar som undervisning ska erbjudas och anordnas i språken franska, spanska och tyska. Under vissa förutsättningar får fjärrundervisning anordnas i ämnet moderna språk i grundskolan (10 kap 4 och 8 §§ och 21 kap 2-5 §§ skollagen, 5 a kap. 2-4 §§ och 9 kap. 5-7 skolförordningen).

Frågeställning 1

Enligt **skollagen** ska det i utbildningen i grundskolan tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. I skollagen föreskrivs att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Vidare anges i skollagen att elever i grundskolan ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av skollagens framgång också att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Av **skolförordningen** framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Av **läroplanen** framgår att skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning. Vidare anges i läroplanen att läraren ska ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande samt stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan. Därtill framgår av läroplanen att läraren tillsammans med eleverna ska planera och utvärdera undervisningen. Av läroplanen framgår också att rektorn har ansvaret för skolans resultat och, inom givna ramar, har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla

¹ Skollag (SFS 2010:800)

² Skolförordning (SFS 2011:185)

kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet (1 kap. 4-5 §§, 3 kap 2 § och 5 kap 3 § skollagen, 5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr22; 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar).

Av **kursplanen**³ för ämnet moderna språk framgår att undervisningen i moderna språk syftar till att bland annat ge eleverna möjlighet att utveckla en allsidig kommunikativ förmåga. Denna förmåga innebär att förstå talat och skrivet språk, att kunna formulera sig och samspela med andra i tal och skrift och att kunna anpassa sitt språk till olika situationer, syften och mottagare. I den kommunikativa förmågan ingår även språklig säkerhet och att kunna använda olika strategier för att stödja kommunikationen och lösa problem när språkkunskaperna inte räcker till⁴ (Lgr22; Kursplaner, 5.6 Moderna språk).

Frågeställning 2

I **skollagen** föreskrivs att det pedagogiska arbetet vid skolenheten ska ledas och samordnas av en rektor. Rektor ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas och ansvarar för att kvalitetsarbete vid skolenheten genomförs. I **läroplanen** anges att rektor ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna. Vidare har rektor, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans de behöver och att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (2 kap. 9 § och 4 kap. 4 § skollagen; Lgr 22, 2.8 Rektors ansvar).

En elev i grundskolan ska enligt **skollagen** ges extra anpassningar om det befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Särskilt

³ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Kursplaner, 5.6 Moderna språk.

⁴ Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

stöd i grundskolan ska ges elever på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Av **läroplanen** framgår att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver (3 kap 5 och 7-10 §§ skollagen; Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektorns ansvar).